

Tajemnica

powodzenia
„KAROLA”

Nowa odpowiedź
imperialistom

GWIAZDA WIELKOPOLSKA

Cena 5 zł

Rok V ABCD   Poznań, czwartek 20 października 1949 r.   Nr 288 (1668)

Znamienne zarządzenie MINISTRA spraw wewnętrznych w SAKSONII

BERLIN (PAP). Jak donoszą z Dreźnie, minister spraw wewnętrznych Saksonii polecił władzom policyjnym usunięcie z miejsc publicznych wszystkich napisów, które w jakikolwiek bądź sposób nawiązują do nazw obszarów polskich na wschód od Odry i Nysy. Minister podkreślił, że Odra i Nysa jest granicą pokoju między Niemcami a Polską. Wobec tego używanie nazw miejscowości położonych poza granicą Niemiec, do nazywania ulic, hoteli itp. w Niemczech — należy traktować jako nieodpowiedzialną prowokację.

Wody Kanału Dychowskiego silną napędową SZCZYTOWEJ ELEKTROWNI

Kanał wraz z elektrownią w Dychowie nad Bobrem, w pow. krośnieńskim stanowi powiązanie zagadnień sztuki inżynierskiej z osiągnięciami w dziedzinie energetyki. Zbiornik elektrowni może pomieścić około 4 miliony m. sześć. wody. Elektrownia w Dychowie jest tzw. elektrownią szczytową, która wykorzystuje spiętrzoną i nagromadzoną w zbiorniku w ciągu doby wodę, przepuszczając ją przez turbiny w godzinach zwiększonego zapotrzebowania energii (szczytu), tj. przede wszystkim wieczorami. Ponadto wykorzystuje ona zbyteczną energię elektryczną produkowaną w porze nocnej przez elektrownie ciepłe. Gromadzi ją w ten sposób, że przepompowuje wodę specjalnymi pompami elektrycznymi ze zbiornika dolnego do górniego. Woda, spadając z wyższego poziomu na niższy uprawia w ruch turbiny elektrowni — również w godzinach „szczytu”.

Zgon Marszałka ZSRR Tołbuchina

MOSKWA (PAP). Podano oficjalnie do wiadomości: Rada ministrów ZSRR i KC WKP (b) komunikują z głębokim żalem, że w dniu 17 października, po długiej i ciężkiej chorobie zmarł marszałek Związku Radzieckiego Fiodor Tołbuchin — wierny syn partii bolszewickiej, jeden z wybitnych dowódców i budowniczych sił zbrojnych Związku Radzieckiego, sławny bohater wielkiej wojny w obronie ojczyzny. Pogrzeb marszałka Związku Radzieckiego F. I. Tołbuchina odbędzie się w Moskwie na placu Czerwonym.

MOSKWA (PAP). Ministerstwo sił zbrojnych Związku Radzieckiego komunikuje z głębokim żalem, że 17 października po ciężkiej i długotrwałej chorobie zmarł dowódca wojsk kaukaskiego okręgu wojskowego, marszałek Związku Radzieckiego Fiodor Tołbuchin. W osobie F. I. Tołbuchina radzieckie siły zbrojne straciły wybitnego dowódcę wielkiej wojny w obronie ojczyzny, człowieka działacza i organizatora sił zbrojnych ZSRR.

Nie pomogły presje i groźby MOCH NIE ZDOŁAŁ stworzyć rządu

PARYŻ (PAP). Do wieczora dnia 17 bm. Jules Moch nie zdołał skleić nowego gabinetu francuskiego. Niedziela upłynęła pod znakiem niekończących się rozmów z przedstawicielami poszczególnych ugrupowań i osobistościami politycznymi. Z samymi tylko przedstawicielami MRP Moch spotkał się aż 19 razy.

Krzyż Zasługi dla matki 17 dzieci

JELENIA GÓRA (PAP). Na posiedzeniu prezydium MRN w Legnicy została odznaczona złotym Krzyżem Zasługi ob. Maria Szostak — matka 17 dzieci.

Nowe prowokacje jugosłowiańskie na granicy Albanii

TIRANA (PAP). Albańskie ministerstwo spraw zagranicznych złożyło w poselstwie jugosłowiańskim notę protestacyjną w związku z prowokacjami wojsk jugosłowiańskich na granicy albańskiej. W dniu 1 października dwunastu żołnierzy jugosłowiańskich otworzyło ogień z pistoletów automatycznych w kierunku terytorium albańskiego w rejonie Pezokopi. W tym samym miejscu żołnierze jugosłowiańscy przekroczyli granicę albańską i zostali zmuszeni przez albańską straż graniczną do wycofania się.

Delegaci 70 narodów obradować będą w Rzymie na Kongresie Obrońców Pokoju

RZYM (PAP). W dniach 28, 29 i 30 bm. odbędzie się w Rzymie obrady światowego komitetu obrońców pokoju. Udział zapowiedziały delegacje 70 narodów, które reprezentowane były na kongresie w Paryżu. Otrzymało już zgłoszenia delegacji: Polski, Anglii, Indii, Korei, Palestyny, Libanu, Brazylji, Argentyny, Mongolii, Czechosłowacji, Francji, Portugalii, Związku Radzieckiego, Norwegii, Urugwaju, Szwajcarii i Iranu.

Król LEOPOLD wróci na tron? BELGIJSKI?

GENEWA (PAP). Premier belgijski Gaston Eyskens oświadczył, że w wyniku pertraktacji z przebywającym na wygnaniu królem Leopoldem osiągnął „pełne porozumienie” w sprawie sposobu przeprowadzenia plebiscytu, który ma zdecydować o tym, czy Leopold ma wrócić na tron belgijski.

Należy przypomnieć, że obecny gabinet belgijski powstał pod znakiem zabiegów reakcji belgijskiej na rzecz ponownej intronizacji Leopolda.

Narodowy Plan Gospodarczy w III kwartale 1949 wykonany z nadwyżką

WARSZAWA (PAP). Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego ogłosiła następujący komunikat o wykonaniu narodowego planu gospodarczego w III kwartale 1949 r.:

I W zakresie produkcji przemysłowej plan na III kwartał został przekroczony. Według tymczasowych danych plan produkcji według wartości wykonano w 117 proc. w ciągu trzech kwartałów wykonano 81 proc. planu na rok 1949. Wartość produkcji przekroczyła poziom produkcji z III kwartału ubiegłego roku o 22 proc.

Do końca III kwartału następujące gałęzie przemysłu państwowego wykonały przed terminem trzyletni plan odbudowy gospodarczej wg wartości: przemysł hutniczy, elektrotechniczny, naftowy, solny, drzewny (podległy Ministerstwu Przemysłu Lekkiego), spirytusowy i tytoniowy.

W tym samym okresie czasu wykonano został plan trzyletni wg ilości w zakresie następujących podstawowych artykułów: stal surowa, wyroby walcowa-

ZWYCIĘZCY IV Międzynarodowego Konkursu CHOPINOWSKIEGO

Na zdjęciu (z lewej) — Halina Czerny-Stefańska (Polska) i Bella Dawidowicz (ZSRR), które zdobyły dwie pierwsze nagrody im. Prezydenta Rzeczypospolitej i Prezesa Rady Ministrów. Fot. Ag. II. „API”

Rewelacyjny wynalazek polskiego inżyniera przyniesie miliardowe oszczędności

W ubiegłą sobotę na terenie cegielni w Krotoszynie Starym odbyło się zebranie przedstawicieli Centralnego Zarządu i Zakładów Ceramiki Czerwonej z udziałem ministra budownictwa Sychalskiego i ministra przemysłu lekkiego Stawinskiego, poświęcone omówieniu wynalazku inż. Bartoszewicza, który wprowadza rewolucyjne zmiany w technologii ceglarstwa. Wynalazek inż. Bartoszewicza przyspieszy bowiem produkcję cegły, co ma tym większe znaczenie, że dotychczasowa produkcja w tej dziedzinie, jak również cegła pochodząca z rozbiorczych nie zaspokajają rosnących potrzeb budownictwa.

Wskazywano na temat wynalazku uzyskali od dyrektora Poznańskich Zakładów Ceramiki Czerwonej mgr inż. Tadeusza Lauscha. Podobnie jak inne usprawnienia, wynalazek naczelnego dyrektora Centralnego Zarządu Przemysłu Mineralnego inż. Bartoszewicza opiera się na prostej zasadzie, która zapewnia setki a nawet miliardy złotych oszczędności i znaczne zwiększenie produkcji. Nowa metoda skróci okres suszenia cegły o 40 — 60 procent już w pierwszej fazie stosowania wynalazku. Nadto rozentuzjowani robotnicy podali już 20 projektów ulepszeń, których zastosowanie pchnie produkcję na nowe, doskonałe tory i przyczyni się do dalszego skrócenia okresu suszenia.

Obecnie metoda inż. Bartoszewicza stanowi podstawę pracy w 12 zakładach na terenie woj. poznańskiego, a w przyszłości prawdopodobnie zostanie przyjęta i przez inne zakłady tego typu na terenie kraju. Już na podstawie przeprowadzonych prób dyrekcja Poznańskich Zakładów Ceramiki Czerwonej oblicza, że posługując się nową metodą podległe zakłady wyprodukuje w roku przyszłym 25 milionów sztuk cegły, przy zachowaniu dotychczasowych kosztów.

W skali ogólnokrajowej oznacza to dodatkowe setki milionów sztuk cegły w planie 6-letnim przy miliardowych oszczędnościach. Należy tu jeszcze zaznaczyć, że produkowane przy pomocy nowej metody cegły będą miały znacznie większą wytrzymałość od dotychczas produkowanych.

Cała rewolucja w technologii ceglarstwa polega na prostych przemianach fizyczno-chemicznych. Dotychczas kopaną glinę gromadzono w formie gór, gdzie leżała w zależności od gatunku kilka lub kilkanaście miesięcy, aby pod wpływem różnych procesów fizyczno-chemicznych otrzymać cenną właściwość i stać się zdatną do użytku. Obecnie — jak oświadczył dyrektor Lauscha — kilku-miesięczną działalność przyrody zastępuje poddanie gliny przez okres 2 — 3 minut działaniu wprowadzonej pod ciśnieniem pary wodnej.

Ma to tym większe znaczenie, że z powodu braku odpowiedniej ilości suszarki piece cegielni nie były w pełni wykorzystywane. Obecnie piece będą w pełni wykorzystywane, a sumy przeznaczane na robotę suszarki zostaną użyte na inne cele. Wynalazek więc przyczyni się do znacznego zwiększenia produkcji, przyspieszy proces odbudowy i da olbrzymie oszczędności. lb

Po latach tułaczki Polacy z Kanady wracają do kraju

OTTAWA (PAP). Grupa 70 repatriantów polsk. z Kanady opuściła na pokładzie „Batorego” port Halifax udając się do kraju.

Wobec odmowy władz amerykańskich wydania im wiz tranzytowych przez Stany Zjednoczone, „Batory” zawinął specjalnie do Halifaxu w celu zabrania repatriantów, których zgнали w porcie przedstawiciele demokratycznej polonii kanadyjskiej.

